

4^η, 6^η ΕΝΟΤΗΤΑ

Τριτόκλιτα επίθετα

Α. Φωνηεντόληκτα τρικατάληκτα (-ύς, -εΐα, -ύ)

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
Ονομαστική	ὁ βαρὺς	ἡ βαρεΐα	τὸ βαρὺ	οἱ βαρεῖς	αἱ βαρεῖαι	τὰ βαρέα
Γενική	τοῦ βαρέος	τῆς βαρείας	τοῦ βαρέος	τῶν βαρέων	τῶν βαρειῶν	τῶν βαρέων
Δοτική	τῷ βαρεῖ	τῇ βαρεῖα	τῷ βαρεῖ	τοῖς βαρέσι	ταῖς βαρείαις	τοῖς βαρέσι
Αιτιατική	τὸν βαρύν	τὴν βαρεῖαν	τὸ βαρὺ	τούς βαρεῖς	τάς βαρείας	τὰ βαρέα
Κλητική	(ῶ) βαρὺ	(ῶ) βαρεῖα	(ῶ) βαρὺ	(ῶ) βαρεῖς	(ῶ) βαρεῖαι	(ῶ) βαρέα

- * Το αρσενικό και το ουδέτερο κλίνονται κατά την Γ΄ κλίση των ουσιαστικών, ενώ το θηλυκό κατά την Α΄ κλίση.
- * Ονομάζονται τρικατάληκτα επειδή κάθε γένος έχει διαφορετικές καταλήξεις (τρία γένη → τρικατάληκτα)
- * Τα συνηθέστερα επίθετα είναι τα: βαθύς, γλυκός, εὐρύς, ἡδύς (=ευχάριστος), θρασύς, ὄξύς, πλατύς, ταχύς.
- * Τα μόνα επίθετα που δεν τονίζονται στη λήγουσα είναι τα ἥμισυς, ἡμίσεια, ἥμισυ και θῆλυς, θήλεια, θῆλυ.

Β. Συμφωνόληκτα

1. α) Σιγμόληκτα δικατάληκτα οξύτονα (-ής, -ής- ἐς)

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	
	Αρσενικό-Θηλυκό	Ουδέτερο	Αρσενικό-Θηλυκό	Ουδέτερο
Ονομαστική	ὁ, ἡ ἀληθής	τὸ ἀληθές	οἱ, αἱ ἀληθεῖς	τὰ ἀληθῆ
Γενική	τοῦ, τῆς ἀληθοῦς	τοῦ ἀληθοῦς	τῶν ἀληθῶν	τῶν ἀληθῶν
Δοτική	τῷ, τῇ ἀληθεῖ	τῷ ἀληθεῖ	τοῖς, ταῖς ἀληθέσι	τοῖς ἀληθέσι
Αιτιατική	τὸν, τὴν ἀληθῆ	τὸ ἀληθές	τούς, τάς ἀληθεῖς	τὰ ἀληθῆ
Κλητική	(ῶ) ἀληθές	(ῶ) ἀληθές	(ῶ) ἀληθεῖς	(ῶ) ἀληθῆ

β) Σιγμόληκτα δικατάληκτα βαρύτονα υπερδισύλλαβα (-ης, -ης, -ες)

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	
	Αρσενικό-Θηλυκό	Ουδέτερο	Αρσενικό-Θηλυκό	Ουδέτερο
Ονομαστική	ὁ, ἡ συνήθης	τὸ σύνηθες	οἱ, αἱ συνήθεις	τὰ συνήθη
Γενική	τοῦ, τῆς συνήθους	τοῦ συνήθους	τῶν συνήθων	τῶν συνήθων
Δοτική	τῷ, τῇ συνήθει	τῷ συνήθει	τοῖς, ταῖς συνήθεσι	τοῖς συνήθεσι
Αιτιατική	τὸν, τὴν συνήθη	τὸ σύνηθες	τούς, τάς συνήθεις	τὰ συνήθη
Κλητική	(ῶ) σύνηθες	(ῶ) σύνηθες	(ῶ) συνήθεις	(ῶ) συνήθη

- * Ονομάζονται δικατάληκτα διότι δύο από τα τρία γένη έχουν τις ίδιες καταλήξεις (αρσενικό-θηλυκό).
- * Ὅσα δεν τονίζονται στη λήγουσα (βαρύτονα) και έχουν πάνω από δύο συλλαβές (υπερδισύλλαβα) τονίζονται στην παραλήγουσα στην κλητική ενικού αρσενικού και θηλυκού και στις τρεις ὁμοιες πτώσεις ενικού του ουδετέρου.

2. α) Ενρινόληκτα δικατάληκτα υπερδισύλλαβα (-ων, -ων, -ον)

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	
	Αρσενικό-Θηλυκό	Ουδέτερο	Αρσενικό-Θηλυκό	Ουδέτερο
Ονομαστική	ὁ, ἡ εὐδαίμων	τὸ εὐδαίμων	οἱ, αἱ εὐδαίμονες	τὰ εὐδαίμονα
Γενική	τοῦ, τῆς εὐδαίμονος	τοῦ εὐδαίμονος	τῶν εὐδαίμωνων	τῶν εὐδαίμωνων
Δοτική	τῷ, τῇ εὐδαίμονι	τῷ εὐδαίμονι	τοῖς, ταῖς εὐδαίμοσι	τοῖς εὐδαίμοσι
Αιτιατική	τόν, τήν εὐδαίμονα	τὸ εὐδαίμων	τούς, τὰς εὐδαίμονας	τὰ εὐδαίμονα
Κλητική	(ῶ) εὐδαίμων	(ῶ) εὐδαίμων	(ῶ) εὐδαίμονες	(ῶ) εὐδαίμονα

β) Ενρινόληκτα δικατάληκτα δισύλλαβα (-ων, -ων, -ον)

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	
	Αρσενικό-Θηλυκό	Ουδέτερο	Αρσενικό-Θηλυκό	Ουδέτερο
Ονομαστική	ὁ, ἡ ἄφρων	τὸ ἄφρον	οἱ, αἱ ἄφρονες	τὰ ἄφρονα
Γενική	τοῦ, τῆς ἄφρονος	τοῦ ἄφρονος	τῶν ἀφρόνων	τῶν ἀφρόνων
Δοτική	τῷ, τῇ ἄφρονι	τῷ ἄφρονι	τοῖς, ταῖς ἄφροσι	τοῖς ἄφροσι
Αιτιατική	τόν, τήν ἄφρονα	τὸ ἄφρον	τούς, τὰς ἄφρονας	τὰ ἄφρονα
Κλητική	(ῶ) ἄφρον	(ῶ) ἄφρον	(ῶ) ἄφρονες	(ῶ) ἄφρονα

* Ονομάζονται δικατάληκτα διότι δύο από τα τρία γένη έχουν τις ίδιες καταλήξεις (αρσενικό-θηλυκό).

* Όσα έχουν πάνω από δύο συλλαβές (υπερδισύλλαβα) τονίζονται στην προπαραλήγουσα στις πτώσεις που λήγουν σε -ον, όχι όμως πιο πάνω από τη λήγουσα του α΄ συνθετικού (π.χ. εὐδαίμων, αλλά **μεγαλόφρον**).